

Szetyinszky Veronika,
a TV elnöke és az RPK vezetője

Az SZMPSZ Galánta – Vágsellye Területi Választmányának 2013-as évi rendezvényei

Területi választmányunkat a két járás, Galánta és Vágsellye oktatási intézményeinek 22 alapszervezete alkotja, tagjaink száma 296, ebből 100 fő mondható aktívnak, akik részt vesznek programjainkon. Legtevékenyebbek az óvónők, valamint a Deáki AI, a Felsőszeli AI, a Nagymácsédi AI, a Negyedi AI és a Vágsellyei AI pedagógusai.

A TV vezetősége – Berky Angelika, Pék László, Szanyi Mária és Szetyinszky Veronika – igyekszünk hatékonyan szervezni a szakmai összejöveteleket, továbbképzéseket, klubesteket és a diákversenyeket. Aktívan vállalunk feladatokat az országos programokban – a beiratkozási és a tehetségprogramban, a tanulmányi versenyek és utak, valamint az országos szakmai konferenciák szervezésében. Mindannyian előadói munkát is teljesítünk pl. a Ringató, a regionális ismeretek és a szlovák nyelv oktatása terén.

Mindezek megvalósítása sikeres pályázati tevékenységünknek köszönhető, melyeket a Nagyszombati Kerületi Hivatalnál és a Bethlen Alapnál nyertünk el.

2003-ban az SZMPSZ OV feladatul adta a területi választmányoknak, hogy lehetőségük szerint a régiójuk vonzáskörzetébe tartozó területi választmányok bevonásával alakítsanak egy olyan központot, amely országos jellegű feladatokat vállal és aktivizálja a szövetség tagságát. Mi is létrehoztuk a dunaszerdahelyi, a Pozsony-Szenc és a nyitrai TV-kal a Galántai Regionális Pedagógiai Központot, és 2011-től bejegyzett Tehetségpontot is létrehoztunk.

A 2013-as évben is több országos rendezvény megszervezését vállaltuk és valósítottuk meg:

Január és március hónapokban Galántán, majd április–május folyamán Dunaszerdahelyen **A helyi és a regionális ismeretek, értékek átadása,**

valamint a helytörténeti kutatás és népszerűsítése az iskolában címmel ismét akkreditált képzést tartottunk a Galántai és a Dunaszerdahelyi járás 25, ill. 19 résztvevője számára. A képzés sikerességét a kiváló és jól felkészült előadók – Szanyi Mária (Galánta), Darnai Zsolt (Baka), Kovács László (Somorja) és Görföl Jenő (Dunaszerdahely), Nagy Attila (Dunaszerdahely) biztosították.

Már hagyományosan minden év februárjában, régióinkban is megszerveztük a **Simonyi Zsigmond Helyesírási Versenyt** a Galánta–Vágsellye és a Pozsony–Szenc régió számára. Jóleső érzés, hogy több iskola évente bekapcsolódik a versenybe és szívesen találkoznak diákok és pedagógusok. Tavaly hét alapiskolából és 2 gimnáziumból 20 tanuló vett részt a versenyen, az országos döntőbe 5 tanuló jutott.

A 2013-as év a külföldi magyar kisiskolások éve rendezvénysorozat keretében tartottuk 2013. március 11-én az **Örömmel zenélés, zenével nevelés** c. Ringató foglalkozásokkal egybekötött szakmai napot. Szervezője Berky Angelika, az Országos Óvopedagógiai Társaság elnöke volt, aki maga is oktatja már, sőt ország-szerte több követője és oktatója is van már a programnak. Előadó és foglalkozásvezető: Gállné Gróh Ilona énektanár, a Ringató program alapítója. A téma és a tartalom nagyon vonzó volt. Meghívásunknak szívesen tett eleget majd 20 anyuka a kisgyermekével, az óvónők és az alsó tagozatos pedagógusok, a galántai magyar óvoda egyik csoportja, valamint a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem alsó tagozatos hallgatói Józsa Mónika vezetésével.

„Mélyebb zenei műveltség mindig csak ott fejlődött, ahol ének volt az alapja. A hangszer a kevesek, kiváltságosok dolga. Az emberi hang, a mindenkinek hozzáférhető, ingyenes

hez miként viszonyultak a többiek! A leggyorsabban elkészülő csoport jutalomban részesül.

Megoldások:

Bruckner Szigfrid – ezt már régen megírta Petőfi Sándor

Aromo – így egy gyerek is tud verset írni, ha ugyan ez egyáltalán vers

Vacskamati – Szörnyeteg Lajos kérdése volt, hogy miért csütörtökül ordít

Nagy Zoárd – az anakonda szó nem is létezik

Ló Szerafin – már most egy nagy tulok vagy

Szörnyeteg Lajos – ez nem vers

Dömdödöm – adjuk neki az első díjat

5. A versírás lényege (frontális tevékenység)

Az olvasmány és az eddigi tanulmányok alapján állapítsuk meg és gyűjtjük össze egy fűrtárbára rendezve, vajon mik a „versírás kritériumai”, vagyis mitől válik egy szöveg verssé.

6. Versleírás (páros munka)

Asszociációs játékkal kezdjük a feladatot: a tanár mond egy szót, amire a hozzá legközelebb ülő tanuló reagál, és asszociálva, „erről jut eszembe”-alapon mond egy másik szót. A sort kigyózza, egymásra asszociálva folytatják a tanulók. Közben a tanár a táblára jegyzi az egyes szavakat. Miután mindenki mondott egy szót, kezdődhet a versírás: a padtársak együtt dolgozva írnak egy rövid, négy soros verset, amiben minél több olyan szó szerepel, amely a táblán található. A vers páros rímelésű vagy keresztímű legyen. A feladat végén mindenki bemutatja a költeményét.

és mégis legszebb hangszer lehet csak általános, sokakra kiterjedő zenekultúra termő talaja.” (Kodály) Éppen ezért már kötelességünknek érezve 2013. május 7-én is megszerveztük – a Felsőszeli Széchenyi István Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában a Csemadok Felsőszeli Alapszervezete segítségével – a kistérség magyarul éneklő diákjai számára a „**Csillagoknak teremtője...**” c. népdalversenyt, immár nyolcadik alkalommal. Három kategóriában 15 iskola 49 versenyzője szerzett csodálatos élményt önmagának, egymásnak és a zsűri tagjainak is. Balogh Csaba, Écsi Gyöngyi és Huszár Ágnes minden versenyzőt nagyon megdicsért és a további éneklésre buzdított.

„A lelkes eljár ősei sírlakához, s gyűjt régi fényű új szöveteket.” (Garay János) Szanyi Mária, a galántai Tehetségpont vezetője a kincskeresős diákokat egy háromnapos tábor keretében ismertette meg hagyományaink mélyebb rétegeivel, elsősorban az idősebbekkel való személyes kapcsolatok alapján. Gímesen a **Fokla táborban** a következő iskolák kincskeresői vettek részt meghívásos alapon: Tarczy Lajos Alapiskola, Hetény; Pázmány Péter Alapiskola, Vágsellye; Szenczi Molnár Albert Gimnázium, Szenc; Marianum, Komárom. A megszólított iskolák diákjai évek óta foglalkoznak a hagyományok ápolásával és felkutatásával, a diákok gyakorlatok a terepen való adatgyűjtésben is. A tábor programjába a Zoboraljáról a nagycétényi és a gímesi iskolák kapcsolódtak be.

A SZMPSZ a Nemzeti Tehetség Program pályázati támogatása keretében háromnapos tanulmányutat szervezett a Hortobágyi Nemzeti Parkba azon tanulóknak és felkészítő pedagógusainak, akik a tanulmányi versenyeken és országos konferenciákon sikeresen szerepeltek. Az ötletadók Pék László és Szanyi Mária voltak, a kivitelezést Csákvári Zoltán, a búcsi Katona Mihály AI pedagógusa és a galántai RPK vezetője, Szetyinszky Veronika vállalta. A tanulmányi kirándulás jó alkalom volt nemcsak a jutalmazásra, de a felkészítő tanárok lelkesedésének fellendítésére, valamint a tehetséges tanulók ismereteinek további gazdagítására. A Felvidék különböző régióiból 11 iskola 31 tehetséges tanulója és 12 felkészítő, kísérő pedagógus részesülhetett abban az élményben,

hogy szakértő vezetéssel három napot töltött Magyarország egyik legszebb nemzeti parkjában. Útközben csatlakozott a csoporthoz Katona Mihály, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület tagja, aki már több mint négy évtizede végez madártani megfigyeléseket a környéken. Meglátogattuk a karcagi Györffy István Nagykun Múzeumot, utunk a Hortobágy felé Nagyivánon vezetett keresztül. E kis település a „Hortobágy kapuja”, és érdekessége, hogy a vidék „leggyőlyásabb faluja”. A főúton végigsétálva minden villanyoszlopon golyafészket láthattunk, bennük az egykedvűen bámészkodó, ázó-fázó golyákkal. Délutánunkat Malomházán, a Hortobágyi Vadasparkban töltöttük, voltunk a Csárdamúzeumban és a Pásztormúzeumban, ellátogattunk a Hortobágy folyó fölött átívelő, a kereskedelmet, állathajtást és forgalmat biztosító híres Kilenclukú hídhöz, mely Európa leghosszabb kőhídja, amit Debrecen városa az 1690-es években épült fahíd helyére építtetett 1825 és 1833 között, és mára már a Világörökség része. Hazafelé a Tisza-tavi Ökocentrum nyújtott egyedülálló élményt.

2013. október 24–26-án a Nemzeti Tehetség Program keretében, a Tehetségpont szervezésében került sor egy következő **tanulmányi kirándulásra**, amely Nyugat-Magyarországra és Szlovéniába vezetett. A tanulmányút célja a nyugat-magyarországi tehetségpontok bemutatása, valamint a Muravidék magyar nemzetiségi intézményeinek és oktatásának megismerése volt. A program iránt régióinkban eddig nem tapasztalt érdeklődés mutatkozott, így a tervezett 40 fő helyett 49-en vettek részt a tanulmányi úton. Jártunk Kőszegen, a Jurisich Gimnáziumban, Velem–Novák falva turistafaluban, a szombathelyi Bolyai Gimnáziumban, valamint a Zalabéri Általános Iskolában. Október 26-án a szlovéniai, muravidéki magyarság életével ismerkedtünk. A programokat Pisnjak Mária, magyar nyelvi szaktanácsadó szervezte és egyeztette számunkra Dobronakon és Lendván. Dobronaki látogatásunkat a Kétnyelvű Általános Iskolában kezdtük, majd a Dobronoki György emlékházban folytattuk. Meglátogattuk a Dobronaki Trópusi kert és orchideafarm lenyűgöző, modern épületét és sokszínű egzotikus növényvilágát, a lendvai várat, és a

Bánffy Központban a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet tevékenységével ismerkedtünk. Városnéző sétánk csúcspontja a Makovecz Imre által tervezett színházépület megtekintése volt.

Az SZMPSZ Galántai RPK minden évben megszervezi az óvónők országos konferenciáját. Mivel a 2013-as év a külhoni magyar kisiskolák éve volt, ezért az „**Átmenet az óvoda és az iskola között**” címet kapta a rendezvény, és az első alkalom volt, hogy több mint 150 óvónő és pedagógus, Nagykapostól egészen Pozsonyig, együtt tanácskozott, dolgozott, tapasztalatot cserélt és nagyon jól szórakozott. A rendezvény 2013. november 7-én és 8-án zajlott a diószegi Tevel Szálló és a kultúrház termeiben. A két nap alatt számos érdekes és értékes előadást hallhattunk.

Az RPK vezetői szervezését, de kiemelten Szanyi Mária hatékony munkáját dicséri az idén is sikeres **Kincskeresők IX.** – a helyi értékeket kutató diákok országos konferenciája, Dunaszerdahelyen, november 13–14. közt ismét a Szabó Gyula utcai Építészeti Szakközépiskolában. A konferencián 29 iskola 43 csapata vett részt, azaz 43 vetített képes és többször az adatközlők hangjával, eredeti elbeszélésével is illusztrált előadás hangzott el. A 73 diák felkészítésében 35 pedagógus vett részt, illetve több családtag is segédkezett. A konferencia az idén is elérte célját, hiszen a témák a szlovákiai magyarság tájaihoz, településeihez és közösségeihez kapcsolódtak. A tanulók bebizonyították, hogy kutatásaik során sokat megtudtak környezetükről, új emberekkel ismerkedtek és néprajzi, valamint művészettörténeti ismereteket szereztek.

Szakmai összefüggések

2013. május 29-én Galántán sikeresen megvalósult az iskolavezetők és óvodavezetők szakmai napja **A motivációról másképpen** címmel. Előadónk Dr. Kézy Zsuzsanna, közoktatási szakértő, Budapest – Qualy-CO Oktatási Tanácsadóból volt.

Örömünkre szolgált a jelenlevők aktivitása, nyitottsága és érdeklődése, ami már az első bemutatkozási körben megnyilvánult. Megtudtuk, hogy mi is foglalkoztatja és nehezíti munkájukat, közülük néhányat említenék: a csökkenő gyereklétszám, látni az iskolák leépülését, a belső ellenzések

▪ Tanulmányút a Hortobágyi Nemzeti Parkba

▪ Örömmel zenélés, zenei nevelés c. Ringató foglalkozásokkal egybekötött szakmai nap

SZMP SZ

ereje, a látásmódok ütköztetése, a kiégés, a szülőkkel és az önkormányzattal való együttműködés...

A résztvevők nagyra értékelték az előadó közvetlen, szakszerű és gyakorlatias magatartását. Nagyon tettsett és hasznosíthatónak tartották az elméleti anyagot, de igazán a gyakorlati tréningek tetszettek a legjobban. A hangulat kitűnő volt, sikeresnek bizonyult, hogy együtt dolgozhattak az iskola igazgatói és az óvodavezetők. Megragadott az előadó egy korábbi vallomása, mely szerintem tükröt tart elénk: „Szenvedélyesen szeretem a hivatásomat, a gyerekeket, az iskola légkörét, a magyartanítást, és még ma is szeretve dorgálom a lélekben szakállasodottakat.”

A Nemzeti Tehetség Program keretén belül szakmai továbbképzést szerveztünk 2013. szeptember 18-án az óvónők részére, amelynek célja a Magyar Mozgáskotta megismertetése volt. A képzést Magyar Gábor, pszichológus, testnevelő tanár, mozgásterapeuta – a Magyar Mozgáskotta Módszer megalkotója vezette. Ez egy komplex mozgáson alapuló személyiségfejlesztő módszer, amely új lehetőséget biztosít a hátrányok minél előbbi és nagyobb mértékű korrigálásához, kompenzálásához. A mozgásfejlesztés eredményeként sikerélményhez juttat minden gyermeket, látványosan fejlődik mozgáskordinációjuk, javul állóképességük, testtartásuk. Alkalmazásával lényegesen javul a gyermekek önbizalma, a közösségbe való beilleszkedésük, kooperativitásuk.

Kistérségi problémák megoldására irányuló

Szövetségünk a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetségével közösen az oktatásügy időszerű kérdéseivel kapcsolatban **kistérségi fórumot** szervezett 2013. november 4-én Deákiban és 5-én Galántán régióink magyar nyelvű oktatásának fenntartásában, működtetésében és segítésében érdekelt intézményvezetők bevonásával. Mindkét helyszínen Pék László és

Mézes Rudolf tartottak beszámolókat az oktatási minisztérium által tervezett változtatásokról (pl.: a minimális osztálylétszám bevezetéséről, az új finanszírozási szabályokról), továbbá a polgármesterek iskolaigazgatók kinevezésével kapcsolatos hatásköréről.

A legnagyobb probléma a gyereklétszám, a városi iskolákba több tanuló iratnak a községekből, s ezáltal a falu elveszti az iskolát, a kultúrát és csökken a közösségmegtartó ereje. Éppen ezért a 2013. december 4-én pozsonyi tiltakozásra autóbusszt indítottunk, melyet a szlovákiai magyar civil szervezetek és politikusok szerveztek a kisiskolák megmentése érdekében.

Klubestek

2013. január 23. – vendégünk volt Boldoghy Olivér, révkomáromi színész, vállalkozó, a vizuális kétnyelvűség megjelenítéséért küzdő *Fontos vagy!* szlovákiai magyar civilszervezet vezetője.

2013. február 28. – A Via Bohemica és Mátyusföld – Pukkai László, helytörténész, publicista, történelemtanár volt a klub vendége, aki régióink történetéből mesélt és mutatta be eddigi munkásságát, kiadványait.

2013. május 22. – Csáky Pál: Álom a szabadságról és Dunajszky Géza: Kínterhes évek c. könyve bemutatójára került sor. „Nem akartam én többet mondani, csak azt, hogy legyenek felnőtt emberek, öntudatos magyarok. Ne mások mondják meg nekünk, milyenek kell lennünk, magunk alakítsuk ki a saját nézetünket s építsük tovább fejünkben is az autonóm szlovákiai magyar közösséget” - kezdte Csáky Pál a könyvbemutató. Dunajszky Géza első novelláskötete az AB-Art kiadó gondozásában jelent meg. A szerző a könyvét unokáinak ajánlja, az előszót Csáky Pál írta *Balлада a szülőföldről* címmel.

2013. május 31. – Utazások a Déli Féltekén – egy fiatal házaspár, Radočák Ágnes és Tamás, valamint két idősebb földrajztanár – Barta-

los Ottmár és Pék László utazásain keresztül ismerkedhettek meg az érdeklődők Dél-Amerika és a Csendes-óceáni szigetek világával.

2013. június 14. – A sör címmel ismeretterjesztő előadást szerveztünk sörkóstolóval egybekötve. Előadónk a sörök főzőmestere, Gaál József volt Vághosszúfaluról, aki beszélt a sör történetéről és fajtáiról, a sörfőzésről nagyban és kicsiben és persze a sörös élményeiről is. A hallgatóság nagyon élvezte az előadást, az ízes beszámolókat és persze a házi sört is.

A tehetségek felkarolása – a tudományok napja és a diákversenyek

Galántán a Kodály Zoltán Gimnáziumba 2013. június 7-én tartottuk a tudományok napját, melyre eljöttek Hidaskürtről, Felsőszeliből, Nagymácsédról, Diószegről, Szencről, Negyedről, Vágáról, Nádszegről, Deákiból, Vágsellyéről és a helyi Kodály Zoltán Gimnáziumból. A rendezvénysorozat fő szakmai partnerei az ÉlményMűhely, a győri Széchenyi Egyetem és a MOBILIS, a felfedezések háza oktatói, továbbá a mosonmagyaróvári FUTURA természettudományi élményközpont munkatársai.

Régióinkban évente december első hetében tartjuk az Anyanyelv hetét, melyet a Csemadokkal együttműködve valósítunk meg. Ennek keretében – a Vágsellyei járás alapiskoláinak 5-9. osztályos tanulói számára a Vágsellyei Pázmány Péter Alapiskolában **Anyanyelvi vetélkedőt tartottunk**. A versenybe az idén 7 alapiskola kapcsolódott be, összesen 37 tanulóval. Célunk a helyesírási készség fejlesztése, a helyes szóhasználat kialakítása és a játékos nyelvi feladatok megszerettetése. Ez a verseny egyben felkészülési lehetőséget is nyújt a Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny regionális fordulójára, és szakmai találkozást biztosít a járás pedagógusai számára.

E tartalmas beszámoló is további munkára ösztönöz bennünket, és bízunk tagságunk aktív részt vételében.